



Czy z ONZ świat jest lepszy?

- Wprowadzenie
- Film
- Interaktywne ćwiczenia multimedialne
- Podsumowanie
- Słowniczek
- Dla nauczyciela

Wprowadzenie

Organizacja Narodów Zjednoczonych to największa międzynarodowa organizacja, skupiająca niemal wszystkie państwa współczesnego świata. Jej podstawowym zadaniem jest obrona światowego pokoju i międzynarodowego ładu. Organizacja ta dąży także do rozwijania przyjaznych stosunków między narodami. Dzieje ONZ rozpoczęły się po hekatombie II wojny światowej, a jej założyciele mieli nadzieję, że działalność tej organizacji pozwoli uniknąć kolejnego konfliktu na skalę światową.

Już wiesz

Przed zapoznaniem się z e-materiałem powinieneś wiedzieć:

- w jakich okolicznościach powstała Liga Narodów i ONZ;
- czym zajmuje się Organizacja Narodów Zjednoczonych.

Nauczysz się

- rozpoznasz symbol ONZ (flagę);
- przedstawisz historię ONZ;
- rozpoznasz główne organy ONZ oraz odróżniać ich zadania;
- rozróżnisz instytucje działające w ramach ONZ i scharakteryzujesz ich zadania;
- przedstawisz największe dokonania ONZ;
- scharakteryzujesz główne inicjatywy polskie w ramach ONZ;
- umiejscowisz na mapie miejsca interwencji sił zbrojnych ONZ;
- podasz argumenty za i przeciw w dyskusji na temat oceny dokonań ONZ.

Film



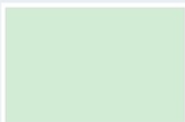
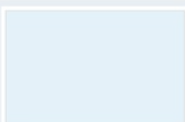
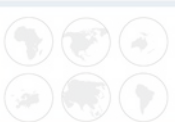
Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D7KaN0Hnp>

Źródło: LEARNETIC SA, licencja: CC BY 4.0.

Interaktywne ćwiczenia multimedialne

Ćwiczenie 1

Wybierz elementy potrzebne do utworzenia flagi Organizacji Narodów Zjednoczonych.

kolor flagi	pierwszy element tła flagi	drugi element flagi
		
		
		



Zasób interaktywny dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D18Hmh2ZH>

Źródło: LEARNETIC SA, licencja: CC BY 4.0.

Podsumowanie

Podsumowanie

1. Organizacja Narodów Zjednoczonych powstała w 1945 roku na mocy Karty Narodów Zjednoczonych podpisanej przez państwa założycielskie na konferencji w San Francisco.
2. Celem ONZ jest utrzymanie pokoju i bezpieczeństwa na świecie oraz propagowanie współpracy między narodami.
3. Organizacja Narodów Zjednoczonych składa się z sześciu głównych organów, Są to:
 - Zgromadzenie Ogólne
 - Rada Bezpieczeństwa
 - Rada Gospodarcza i Społeczna
 - Rada Powiernicza
 - Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości
 - Sekretariat
4. Rada Bezpieczeństwa skupia przedstawicieli 15 państw. Przedstawiciele 5 państw (Chin, Francji, Rosji, USA i Wielkiej Brytanii) to członkowie stali, którzy mają tzw. prawo weta wobec każdej decyzji Rady). Pozostali członkowie to tzw. członkowie niestali wybierani na okres dwóch lat.
5. W ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych działają także organizacje wyspecjalizowane. Należą do nich m.in.: UNESCO, czyli Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Oświaty, Nauki i Kultury; UNICEF, czyli Fundusz Narodów Zjednoczonych na rzecz Dzieci czy FAO, czyli Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa.
6. Wśród największych interwencji wojskowych sił zbrojnych ONZ należy wymienić wojnę w Korei, pierwszą wojnę w Iraku.
7. Największe porażki misji pokojowych to brak reakcji na ludobójstwo w Rwandzie oraz nieumiejętność powstrzymania masakry muzułmanów w Srebrenicy podczas wojny na obszarze byłej Jugosławii.
8. Wśród Polaków związanych z działalnością ONZ można wymienić Ludwika Rajchmana – inicjatora powstania UNICEF-u, Tadeusza Mazowieckiego – specjalnego sprawozdawcę ONZ ds. przestrzegania praw człowieka, działającego podczas wojny w byłej Jugosławii.

Ćwiczenie 1

Przeczytaj poniższe zdania i zaznacz, czy są one prawdziwe, czy fałszywe.

	Prawda	Fałsz
Delegacja polska brała udział w konferencji założycielskiej ONZ w San Francisco.	☐	☐
Plan Rapackiego zakładał stworzenie w Europie Środkowej strefy atomowej.	☐	☐
Polska uzyskała status niestałego członka Rady Bezpieczeństwa ONZ na lata 2018-2019.	☐	☐

Źródło: LEARNETIC SA, licencja: CC BY 4.0.

Słownik

Liga Narodów

organizacja międzynarodowa utworzona w 1920 roku z inicjatywy prezydenta USA Woodrowa Wilsona; jej siedziba znajdowała się w Genewie, a zadaniem było utrzymanie pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego

błękitne hełmy

określenie stosowane wobec żołnierzy wchodzących w skład sił pokojowych ONZ wysyłanych m.in. na tereny objęte wojną w celu przywrócenia pokoju

Karta Atlantycka

dokument podpisany w 1941 roku, który określał cele polityki Wielkiej Brytanii i USA w okresie wojny i po jej zakończeniu oraz ustalał zasady, na jakich miały się opierać stosunki międzynarodowe w czasach pokoju

Karta Narodów Zjednoczonych

akt prawny regulujący działalność Organizacji Narodów Zjednoczonych podpisany w kwietniu 1945 roku przez przedstawicieli 50 państw uczestniczących w konferencji założycielskiej Organizacji Narodów Zjednoczonych w San Francisco

organizacje wyspecjalizowane ONZ

autonomiczne, międzyrządowe organizacje współpracujące z Organizacją Narodów Zjednoczonych na podstawie oddzielnych porozumień

Rada Bezpieczeństwa ONZ

jeden z organów Organizacji Narodów Zjednoczonych, w skład którego wchodzi przedstawiciele 15 państw (pięciu członków stałych i dziesięciu niestałych)

podstawowym zadaniem Rady dbanie o utrzymanie pokoju i bezpieczeństwa na świecie

Rezolucja ONZ

określenie stosowane wobec zaleceń wydanych przez organy ONZ i nawiązujących do podjęcia pewnych działań

Powszechna Deklaracja Praw Człowieka

dokument uchwalony w 1948 r. przez Zgromadzenie Ogólne ONZ zawierający zbiór praw i wolności człowieka oraz zasad ich stosowania

Dla nauczyciela

Scenariusz

Autor

Learnetic SA

Temat zajęć

Czy z ONZ świat jest lepszy?

Grupa docelowa

III gimnazjum / VIII klasa szkoły podstawowej

Ogólny cel kształcenia

Uczeń analizuje współczesny ład międzynarodowy i wyjaśnia rolę różnych podmiotów zaangażowanych w jego stabilność lub zmianę w jego funkcjonowaniu.

Kształtowane kompetencje kluczowe

- porozumiewanie się w języku ojczystym,
- porozumiewanie się w językach obcych,
- kompetencje informatyczne,
- umiejętność uczenia się,
- kompetencje społeczne i obywatelskie,
- świadomość i ekspresja kulturalna.

Cele (szczegółowe) operacyjne

Uczeń:

- przedstawia historię Ligi Narodów;
- syntetyzuje fakty związane z historią ONZ;
- wyjaśnia, czym zajmuje się ONZ;
- uzasadnia znaczenie organów i wybranych organizacji wyspecjalizowanych ONZ;
- określa rolę Polski w ONZ;

- prowadzi dyskusję o skuteczności działań ONZ, o problemach i przyszłości ONZ.

Metody/techniki kształcenia

- analiza SWOT,
- debata,
- pogadanka,
- wykład.

Formy organizacji pracy

- indywidualna,
- grupowa,
- zbiorowa.

Przebieg lekcji

Faza wprowadzająca

Czynności organizacyjne. Nauczyciel podaje temat i cele zajęć.

W krótkim wykładzie i przy wykorzystaniu fragmentu filmu (**scena 1**) nauczyciel prezentuje najważniejsze informacje na temat Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Faza realizacyjna

Nauczyciel prosi uczniów o przypomnienie najważniejszych skutków I wojny światowej. Następnie pyta, w jaki sposób uczestniczący w tym konflikcie Europejczycy i Amerykanie planowali uniemożliwić wybuch kolejnej wojny.

Odpowiedzi uczniów nauczyciel konfrontuje z kolejnym fragmentem filmu (scena 2).

W następnej części lekcji nauczyciel wyjaśnia, że klęska Ligi Narodów i wybuch II wojny światowej nie zniechęciły polityków do podjęcia planów utworzenia kolejnej organizacji międzynarodowej, która miałaby stać na straży światowego pokoju. Korzystając z fragmentu filmu (scena 3 i 4) przedstawia okoliczności i wydarzenia poprzedzające powstanie Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz sam akt powstania tej organizacji.

W nawiązaniu do zaprezentowanych w materiale podstawowych celów istnienia i działania organizacji, nauczyciel inicjuje burzę mózgów, w trakcie której uczniowie wymieniają znane im instytucje lub formy działalności, które kojarzą się im z ONZ. Odpowiedzi nauczyciel zapisuje na tablicy, a następnie porównuje je z informacjami zawartymi w kolejnym fragmencie filmu (sceny 5-6).

W kolejnej części lekcji nauczyciel informuje, że ONZ posiada zbrojne ramię, które było i wciąż jest wykorzystywane w sytuacjach konfliktowych między różnymi państwami lub grupami narodowymi lub etnicznymi.

Przed projekcją kolejnego fragmentu filmu nauczyciel dzieli uczniów na dwie grupy i informuje, że ich zadaniem będzie opracowanie argumentów do debaty na temat celowości posiadania przez ONZ sił zbrojnych i ich skuteczności. Na podstawie filmu i wiedzy własnej pierwsza grupa sformułuje argumenty za posiadaniem sił zbrojnych, zaś druga przeciw.

Uczniowie oglądają fragmenty filmu (sceny 8-12).

Po upływie wyznaczonego czasu (ok. 10 minut) uczniowie rozpoczynają debatę. Po zakończeniu debaty liderzy każdej z grup przedstawiają wnioski końcowe. Następnie nauczyciel proponuje głosowanie, w którym uczniowie zdecydują, która z grup przygotowała bardziej merytoryczne i przekonujące argumenty.

W kolejnej części lekcji, korzystając z fragmentu filmu (sceny 13-15), nauczyciel prezentuje dokonania Polski na forum ONZ.

Nauczyciel dzieli uczniów na 4-osobowe grupy i rozdaje im arkusze analizy SWOT. Następnie wyjaśnia, że zadaniem grup będzie określenie mocnych i słabych stron organizacji oraz wynikających z nich szans i zagrożeń dla współczesnego świata. W tym celu uczniowie oglądają kolejne fragmenty filmu (sceny 16-18).

Po upływie wyznaczonego czasu przedstawiciele poszczególnych grup prezentują efekty pracy swoich zespołów.

Faza podsumowująca

Uczniowie wykonują ćwiczenia interaktywne. Mają one usystematyzować ich wiedzę. Nauczyciel omawia wszystkie zadania, uczniowie podają odpowiedzi.

Nauczyciel inicjuje pogadankę w celu omówienia i utrwalenia zagadnień poruszonych w filmie i na zajęciach. Uczniowie oceniają, w jakim stopniu poszerzyli swoje wiadomości o działalności Organizacji Narodów Zjednoczonych, a także o roli, jaką odgrywa współcześnie ta organizacja.

Nauczyciel podsumowuje lekcję, wykorzystując do tego ostatnią stronę „Podsumowanie”.

Praca domowa

Nauczyciel proponuje uczniom udział w projektach edukacyjnych:

- „Czy z ONZ świat jest lepszy?”

- Polski wkład w ONZ.

Metryczka

Tytuł

Czy z ONZ świat jest lepszy?

Temat lekcji z e-podręcznika, do którego e-materiał się odnosi

Czy z ONZ świat jest lepszy?

Przedmiot

WOS

Etap edukacyjny

III Gimnazjum / VIII klasa szkoły podstawowej

Podstawa programowa

22. Współpraca i konflikty międzynarodowe. Uczeń:

- 1) wyjaśnia, czym zajmuje się ONZ, jej najważniejsze organy (Zgromadzenie Ogólne, Rada Bezpieczeństwa, Sekretarz Generalny) i wybrane organizacje międzynarodowe;
- 2) wskazuje na mapie miejsca najpoważniejszych konfliktów międzynarodowych; omawia przebieg i próby rozwiązania jednego z nich.

Nowa podstawa programowa

XII. Sprawy międzynarodowe. Uczeń:

- 1) wymienia cele i przejawy działania Organizacji Narodów Zjednoczonych i Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego;

3) przedstawia podstawowe korzyści związane z obecnością Polski w Unii Europejskiej dla pracowników i osób podróżujących; znajduje informacje o wykorzystaniu funduszy unijnych w swojej gminie lub swoim regionie;

4) przedstawia działalność Polski w Organizacji Narodów Zjednoczonych, Unii Europejskiej i Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego;

Kompetencje kluczowe

Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE z 18.12.2006.

Kompetencje kluczowe:

- porozumiewanie się w języku ojczystym (1),
- porozumiewanie się w językach obcych(2),
- kompetencje informatyczne (4),
- umiejętność uczenia się (5),
- kompetencje społeczne i obywatelskie(6),
- świadomość i ekspresja kulturalna(8).

Cele edukacyjne zgodne z etapem kształcenia

Uczeń:

- zna historię powstania Ligi Narodów, Karty Atlantyckiej, ONZ;
- wyjaśnia, czym zajmuje się ONZ;
- przedstawia najważniejsze organy i wybrane organizacje, będące agendami NZ;
- określa rolę Polski w NZ;
- podaje najważniejsze fakty z historii ONZ;
- prowadzi dyskusję o skuteczności działań NZ, o problemach i przyszłości NZ;
- wykona projekt edukacyjny.

Powiązanie z e-podręcznikiem

<https://www.epodreczniki.pl/reader/c/224102/v/30/t/student-canon/m/j0000008WEBv29>

https://www.epodreczniki.pl/reader/c/205183/v/45/t/student-canon/m/j000000146Bv46#j000000146Bv46_00000000

https://www.epodreczniki.pl/reader/c/248324/v/23/t/student-canon/m/j000000895B1v22#j000000895B1v22_0000001A

<https://www.epodreczniki.pl/reader/c/248295/v/17/t/student-canon/m/j000000887B2v16>